mel oīa: qm̄ ieſus pplm̄ de terra egypti
ſaluans. ſecūdo eos qui nō crediderunt
ꝑdidit. Angelos ꝟo qui nō ſeruauerunt
ſuū principatū: ſed dereliquerūt ſuū do-
miciliū: in iudiciū magni dei vincul' eter
nis ſub caligine reſeruauit. ſicut ſodo-
ma ⁊ gomorra ⁊ finitime ciuitates ſimi
li modo exfornicate. ⁊ abeuntes poſt car
nē alterā: facti ſunt exemplū ignis eter-
ni penā ſuſtinētes. Sil'r ⁊ hi carnem
quidē maculant. dn̄ationē aūt ſpernūt.
maieſtatē aūt blaſphemāt. Cū michael
archangelus cū dyabolo diſputās alter-
Zach.3. caretur de moyſi corpore / non eſt auſus
Eccl.21. iudiciū inferre blaſphemie. ſ3 dixit. Im
peret tibi deus. Hi autē quecūq3 quidē
ignorant blaſphemant: quecūq3 aūt na-
turaľr tanq3 muta aīalia norunt in his
C corrūpunť. Ve illis qui in via cayn abie
rūt: ⁊ errore baalā mercede effuſi ſunt. ⁊
2.Pe.2.d. in cōtradictione chore abierūt / Hi ſunt
in epulis ſuis macule cōuiuantes. ſine
timore. ſemetipſos paſcētes. nubes ſine
aqua que a ventis circūferunť. arbores
autūnales infructuoſe his mortue. era-
dicate. fluctus feri maris deſpumantes
ſuas ꝯfuſiones: ſidera errantia. quibus
ꝓcella tenebraꝝ ſeruata eſt in eternum.
Prophetauit aūt ⁊ de his ſeptimus ab
Iſa.3. Mat.24. adam. enoch dicens / Ecce venit dn̄s in
Apoc.1.b. ſanctis milibꝫ ſuis facere iudicium ꝯtra
oēs ⁊ arguere om̄s impios de oībꝫ operi
bus impietatis eoꝝ quibꝫ impie egerūt
⁊ de oībꝫ duris que locuti ſunt ꝯtra deū
ipſi pctōres. Hi ſūt murmuratores q̄ru
loſi. ſm̄ deſideria ſua ambulantes et os
eoꝝ loquitur ſupbiā: mirātes pſonas q̄-
D ſtus cauſa. Vos autem chariſſimi me-
mores eſtote verboꝝ que ꝑdicta ſunt ab
apoſtolis dn̄i noſtri ieſu xp̄i. qui dicebāt
1.Timo.4.a. vobis / Qm̄ in nouiſſimis tpībꝫ venient
2.Timo.3.a. illuſores ſm̄ deſideria ſua ambulantes
2.Pe.3.a. in impietatibus. Hi ſunt qui ſegregant
ſemetipſos: aīales ſpūm non habentes
Vos aūt chariſſimi ſupedificantes voſ
metipſos ſanctiſſime noſtre fidei in ſpū
ſancto orantes. voſmetipſos in dilectio
ne dei ſeruate: expectantes miſericordiā

dn̄i noſtri ieſu chriſti in vitam eternam
Et hos quidem arguite iudicatos. illos
vero ſalutate de igne rapientes. Aliis au
tem miſeremini in timore. odientes et
eam que carnalis eſt maculatam tunicā
Ei autem qui potens eſt vos conſerua-
re ſine peccato. ⁊ ꝯſtituere ante ꝯſpectu3
glorie ſue imaculatos in exultatione. in
aduentu dn̄i nr̄i ieſu chriſti. ſoli deo ſal-
uatori noſtro. ꝑ ieſum xp̄m dn̄m noſtrū
gl'ia ⁊ magnificentia. imperiū ⁊ poteſtas
ante omnia ſecula. ⁊ nunc ⁊ in oīa ſecu-
la ſeculoꝝ. Amen.

Explicit ep'la beati Iude ap'li. Incipit ꝓ
logus in apocalypſim beati Iohis ap'li.

o Mnes qui pie volunt
viuere in xp̄o: ſicut ait
ap'lus: pſecutionem pa
tientur. iuxta illud. Fili
accedens ad ſeruitute3
dei: ſta in timore ⁊ ꝓpa-
ra aīam tuam ad temptationē. Tempta
tio nanq3 eſt vita hoīs ſuper terram. Ne
autē fideles deficiant in his: conſolatur
eos dn̄s atq3 confirmat dicens. Vobiſ-
cum ſum vſq3 ad conſummationē ſecu-
li ⁊ nolite timere puſillus grex. Propte
rea videns deus pater tribulationes q̄s
paſſura erat eccleſia ab apoſtoliſ fundata
ſupra petram xp̄m vt minus timeať diſ
poſuit vna cū filio ⁊ ſpūſancto eas reue-
lare. Reuelauit aūt tota trinitas chriſto
ſm̄ humanitatem. Chriſtus vero iohā-
ni per angelum. Iohannes eccleſie de q̄
reuelatione hunc libꝝ compoſuit. Vnō
⁊ liber iſte apocalypſis dicitur. id eſt reue
latio. quia continentur que deus reuela
uit iohanni et iohannes eccleſie quanta
ſcilicet eccleſia paſſa ſit in tempore primi
tiuo. ⁊ nunc patiatur. ⁊ nouiſſime tem-
poribus antichriſti: paſſura ſit quando
tanta erit tribulatio vt ſi fieri poſſet eti-
am moueanť electi. Et que ꝓ his ⁊ nūc
⁊ in futuro premia ſit ſuſceptura. vt q̄s
denunciata ſupplicia terrent. promiſ-
ſa premia letificent. Ideo iſte liber in-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ter reliq̄s ſcripturas noui teſtamenti ꝓ/
phetie noīe cenſetˀ q̄ alijs eſt excellentioꝛ
ꝓphis. Sicut eñ nouū teſtamētū pſtat
veteri. euāgeliū legi. ita hec ꝓphetia ꝓphe
tijs veteris teſtamēti: qꝛ de xpo ⁊ eccleſia
magna ex pte iam adimpleta ſacramē/
ta denūciat. Uel etiā iō: qꝛ cū alijs vni/
pharia: iſti tripharia data eſt ꝓphetia ſi
ſcꝫ p̄terito ⁊ pn̄ti ⁊ futuro. Ad cuius ↄfir
mandā autoritatē occurrit iam autori/
tas mittētis deferētis ⁊ accipiētis. Mit/
tentꝭ .s. trinitatꝭ. ⁊ deferētis .ſ. angeli ⁊ ac
cipientis .s. iohīs. Cū aūt iohāni hec in
viſione fuerūt reuelata. ⁊ ſint tria gene
ra viſionū. ſub q̄ genere ↄtineatˀ viden/
dū eſt. Uiſio eñ alia corꝑalis. qn̄ videli
cet corꝑalibus oculis aliquid videmus.
Alia ſpūalis ſeu imaginaria cū videlicet
dormientes vel vigilantes imagines re/
rū cernimus q̄bꝫ aliq̄d ſignificatˀ ſicut vi
dit pharao ſpicas ⁊ moyſes rubū ardere
ille dormiēs. iſte vigilās. Alia intellectu
alis. qn̄ vicꝫ ſpūſancto reuelante intelle
ctui mentis veritate myſterioꝝ ſicut eſt
capimus. quō vidit iohēs q̄ in h̄ libro re
feruntˀ. Non eñ figuras tm̄ ſpū vidit: ſꝫ
⁊ eaꝝ ſignificata mente intellexit. Uidit
aūt iohēs ⁊ ſcripſit in pathmos inſula
relegatus a domitiano in exilio principe
impiiſſimo. hac eū ad ſcribendū ↄpellen
te cauſa qꝛ dū exul teneretˀ a domiciano
in pathmos inſula in eccleſijs q̄bꝫ p̄erat
multa pullularūt atqꝫ inoleuerūt vicia
atqꝫ diuerſe hereſes. Erāt eñ q̄dā hereti
ci ibi dicentes xpm nō fuiſſe añ mariam
qꝛ tpalr̄ de ea natus erat q̄s iohēs in pri
cipio euāgelij ſui rēdarguit dicens. In
principio erat vbū. Et h̄ in libro cū dicit
alpha ⁊ o. i. principiū ⁊ finis. Dicebant
etiā quidā eccleſiam pondere tribulatio
nū añ finē ſeculi deſiturā. ⁊ p labore non
p̄miū eternū ſuſcepturā. Hoꝝ g̃ errores
volens deſtruere iohēs: oſtendit chriſtū
principiū eſſe ⁊ finē. Unde eſayas. Ante
me nō eſt formatus deus: ⁊ poſt me non
erit. Et eccliam p exercitiū tribulationū
nō deſinere. ſed pficere. ⁊ p his brauium
eternū recipe. Scribit aūt iohēs ſeptē
eccl'ijs aſie. ⁊ eaꝝ ſeptem epis de p̄dictis
inſtruens: ⁊ in eis p ea tota generalē ec/
cleſiam docens. Eſt itaqꝫ materia iohīs
in h̄ ope ſtatus tpalr̄ aſiane eccleſie: nec
nō ⁊ totius videlicet q̄ in pn̄ti patiatˀ. et
in futuro receptura ſit. Intētio vo eiꝰ
eſt monere ad patiaꝫ q̄ ſuanda ē. Tū qꝛ
breuis labor. tū qꝛ premiū magnū. Mo/
dus tractandi t'lis. prio pmitit ꝓlogū et
ſalutationē: vbi reddit auditores beniḡs
⁊ attētos. q̄ pmiſſo accedit ad narratioꝫ
Añ narratioēꝫ vo oñdit xpm eſſe ab eter
no ſine principio ⁊ fine. Inducens ipm
loquētē. Ego ſum alpha ⁊ o. i. principiū
⁊ finis. Poſtea accedens ad narrationē
diſtinguit ſeptē viſiones: q̄bus termina
tis iſte liber ↄſūmatˀ. Premittit aūt ꝓlo
gū dicens: Apocalypſis ieſu xpi. ſubau/
dis hic eſt. ſicut in alijs: viſio eſaye hec ē
⁊ pabole ſalomonis ſunt hec.

Item alius ꝓlogus in apocalypſim.

i Ohānes apl's et euangeliſta
a xpo electus ⁊ dilectus. in tā
to amore dilectionis vberioꝛ
habitus eſt. vt in cena ſupra
pectus eius recūberet. ⁊ ad crucē aſtanti
ſoli matrē ꝓpriam cōmendaſſet: vt queꝫ
nubere volentē ad amplexuꝫ virginitatꝭ
aſciuerat. ipſi etiam cuſtodiendam virgi
nem tradidiſſet. Hic itaqꝫ cuꝫ ꝓpter ver/
bū dei ⁊ teſtimoniū ieſu chriſti in path/
mos inſulam ſortiretˀ exilium illic ab eo
dem apocalypſis p̄ oſtenſa deſcribitˀ: vt ſi
cut in principio canonis. id eſt libri ge/
neſeos. incorruptibile principiū preno/
tatur: ita etiam incorruptibilis finis per
virginem in apocalypſi redderetˀ dicen/
tis ego ſum alpha et o. initium et finis.
Hic eſt iohēs qui ſciens ſupueniſſe ſibi
diē egreſſionis de corpe: ↄuocatꝭ in ephe
ſo diſciplis deſcendit in defoſſum ſepul/
ture ſue locū oroeqꝫ ↄpleta reddidit ſpm̄
tā a dolore mortis factus extraneus q̄ꝫ a
corruptiōe carnis noſcitˀ alienꝰ. Cuius
tn̄ ſcripture diſpoſitio vel libri ordīatio
ideo a nobis p ſingula nō exponitur: vt

neſcientibus inquirendi deſideriū collo
cetur. ⁊ querentib⁹ laboris fructus ⁊ deo
magiſterij doctrina ſeruet.

Explicit ꝓlogus. Incipit argumentū.

Apocalypſis Johānis tot habet
a ſacramenta quot verba. Parū
dixi. ⁊ ꝓ merito voluminis laus
oīs inferior eſt. In verbis ſingulis mul
tiplices latent intelligentie.

Explicit argumētū. Incipit liber apoca
lypſis beati Johānis apl'i. Capl'm. I

A Apocalypſis
ieſu xp̄i quā dedit illi de
us palā facere ſeruis ſuis
que oportet fieri cito: et
ſignificauit mittens ꝑ
angelū ſuū ſeruo ſuo io
hanni qui teſtimoniū ꝑhibuit verbo dei
⁊ teſtimoniū ieſu xp̄i quecūq; vidit. Bea
tus qui legit ⁊ audit verba ꝓphetie hui⁹.
⁊ ſeruat ea que in ea ſcripta ſunt. Tēpus
enī ꝓpe eſt. Johēs ſeptē eccleſijs q̄ ſunt
B in aſia. Gratia vobis et pax ab eo qui eſt
⁊ qui erat ⁊ qui venturus eſt: ⁊ ſeptē ſpi
ritib⁹ qui in conſpectu throni eius ſunt.
⁊ a ieſu xp̄o qui eſt teſtis fidelis primo
genitus mortuoꝝ ⁊ princeps regū terre
Heb.6.b. qui dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis no
i. Joh.i.d ſtris in ſanguine ſuo. ⁊ fecit nos regnū
⁊ ſacerdotes deo ⁊ patri ſuo. Ipſi gloria
Eſa.3. Mat.24. ⁊ imperiū in ſecula ſeculoꝝ. Amen. Ec
Jude.i.c. ce venit cū nubibus. ⁊ videbit eum oīs
oculus. ⁊ qui eum pupugerūt. Et plan
gent ſe ſuꝑ eū oēs tribus terre etiam
i.22.c. amen. Ego ſum alpha ⁊ o principium ⁊
finis. dicit dn̄s deus ⁊ q̄ erat ⁊ qui ven
turus eſt oīpotens. Ego iohēs frater ve
C ſter ⁊ particeps in tribulatione et regno
⁊ patientia in ieſu xp̄o fui in inſula q̄ ap
pellat̄ pathmos ꝓpter verbum dei ⁊ teſti
i.4.a. moniū ieſu. Fui in ſpū in dn̄ica die. Et
audiui poſt me vocē magnā tanq̄ tube
dicentis. Qđ vides ſcribe in libro ⁊ mit
te ſeptē eccleſijs q̄ ſunt in aſia epheſo et
ſmyrne ⁊ pergamū ⁊ thiatyre ⁊ ſardis et
philadelphie ⁊ laoditie. Et cōuerſus ſū
vt viderē vocē q̄ loquebat̄ mecū. Et cō
uerſus vidi ſeptē candelabra aurea. ⁊ in
medio ſeptē candelabroꝝ aureoꝝ ſimilē
filio hoīs veſtitū podere ⁊ ꝑcinctū ad mā
millas zona aurea. Caput aūt eius ⁊ ca
pilli erant candidi tanq̄ lana alba: ⁊ tan
q̄ nix. Et oculi eius velut flāma ignis: ⁊ i.2.e.⁊.19.c
pedes eius ſiles aurichalco ſicut in cami
no ardenti. Et vox illius tanq̄ vox aqua D
rū multaꝝ. ⁊ habebat in dextera ſua ſtel
las ſeptē. Et de ore eius gladius vtraq; i.19.c
ꝑte acutus exibat. ⁊ facies eius ſicut ſol Mat.17.a
lucet in virtute ſua. Et cum vidiſſē eū
cecidi ad pedes eius tanq̄ mortuus. Et
poſuit dexterā ſuam ſuꝑ me dicens. No
li timere. Ego ſum primus ⁊ nouiſſim⁹ Eſa.44.i.22.c.
⁊ viuus: ⁊ fui mortuus. ⁊ ecce ſū viuens
in ſecula ſeculoꝝ. ⁊ habeo claues mortis
⁊ inferni. Scribe ergo que vidiſti ⁊ que Eſa.22.i.3.b.
ſunt ⁊ que oportet fieri poſt hec. Sacra Job.12.
mentum ſeptem ſtellarum quas vidiſti
in dextera mea ⁊ ſeptem candelabra au
rea: ſeptem ſtelle angeli ſunt ſeptem ec
cleſiarum. ⁊ candelabra ſeptem: ſeptē ec
cleſie ſunt. II

Et angelo epheſi eccleſie ſcribe. A
e Hec dicit q̄ tenet ſeptē ſtellas
in dextera ſua q̄ ambulat in me
dio ſeptem candelabroꝝ aureoꝝ. Scio
opera tua ⁊ laborem ⁊ patientiam tuam.
⁊ q2 nō potes ſuſtinere malos. Et tem
ptaſti eos qui ſe dicunt apoſtolos eſſe et
nō ſunt: et inueniſti eos mendaces. Et
patientiam habes: ⁊ ſuſtinuiſti ꝓpter no
men meum: ⁊ non defeciſti. Sed habeo
aduerſum te pauca q2 charitatem tuam
primā reliquiſti. Memor eſto itaq; vnd
excideris. ⁊ age penitentiā ⁊ prima opa i.3.a.
fac. Sin aūt: venio tibi ⁊ mouebo cande
labrū tuū de loco ſuo: niſi penitentiam Luce.13.a.
egeris. Sed hoc habes. q2 odiſti facta ni
colaitarū: que ⁊ ego odi. Qui habet au
rem audiat: quid ſpiritus dicat eccleſijs
Vincenti dabo edere d ligno vite: quod
eſt in paradiſo dei mei. Et angelo ſmyrne B

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf